

El túnel del temps

Per continuar la tradició de números monogràfics en començar l'any, EL TEMPS us presenta la versió catalana del dossier elaborat per *The Economist* sobre com serà el món d'aquí 150 anys.

Com ja comença a ser costum, EL TEMPS enceta l'any amb un número monogràfic especial. Fa dos anys el tema escollit va ser una selecció de les entrevistes més interessants que s'havien fet al llarg del segle XX. L'any passat va ser un complet repàs als moviments nacionalistes de tot el món. Enguany, per continuar el que ja és una petita tradició, aquest número que teniu a les mans és també monogràfic: "Quan el 1994 serà passat".

Aquest és un dossier elaborat per la prestigiosa revista britànica *The Economist* en ocasió de la celebració, fa poques setmanes, del seu 150è aniversari. Per a solemnitzar-lo, els directius de la revista van decidir encarregar a una llarga sèrie de personalitats la seua visió sobre el món d'aquí a 150 anys. El resultat és un fascinant panorama, barreja de ciència-ficció i ciència-realitat, que ara EL TEMPS presenta en versió catalana, pràcticament complet.

Com serà el món d'ací a cent cinquanta anys? I com serà el nostre país, tot suposant que encara existesquen els països i les llengües i no hàgem arribat a un estadi de post-idiomes i post-nacions?

Hauria estat arriscat intentar fer una anàlisi en la línia de la dels altres participants en el dossier, que apuntara les claus de futur del llarg país que té Alacant i Perpinyà com a capitals més allunyades. Hauria estat arriscat i, probablement frívol, perquè, si llegeixen amb atenció els textos, veuran que aquests s'allunyen de l'especulació gratuïta i busquen de concentrar l'atenció en tendències ja insinuades, però sempre globalment a escala mundial.

No hi ha un text sobre com serà l'Anglaterra del 2114 i per això tampoc no tindria sentit insinuar els Països Catalans del mateix any. Però sí que val la pena fer algunes remarques sobre les tendències generals que s'hi apunten i la incidència que en podem rebre. Això, i una àmplia enquesta sobre les atraccions i les pors que provoca el futur, contestada per gairebé un centenar de personalitats del país, emmarca el dossier en el nostre àmbit.

Vivim, comencem a viure, en una revolució accelerada que els ciutadans de la segona centúria del segle XXI ben probablement podran dominar en la seua extensió. En aquest moment hi ha quatre qüestions, diferenciades respecte al passat, que ja podríem dir, fins i tot, que estan consolidades. Primer que res la mateixa revolució tecnològica. En segon

lloc la mundialització de l'economia (i al seu darrere de la informació, de la política, de la consciència, de la cultura...). Després, el paper predominant dels mèdia com a eina d'educació i coneixement i, a la vegada, com a instruments de lluita política. I, en quart lloc, i finalment, la *monstruïtzació* del poder, que abasta ja àrees que es consideraven tradicionalment alienes al seu pes i escola pertot arreu els seus tentacles, de forma potser compatible amb el concepte clàssic de democràcia, però preocupant des de la previsió de futur.

Amb tot això haurem de jugar, i fort, els anys a venir. Però, probablement la mateixa evolució social ens aportarà usos i mecanismes desconcertants perquè puguem reequilibrar una balança ara molt esbiaixada. El mateix concepte de "democràcia electrònica", repetit en diverses ocasions al llarg del dossier, aporta pistes apassionants.

Però tota aquesta tecnificació de la vida pública i privada, del treball, de les cultures de l'oci, cap a quin horitzó humà apunta? Això encara s'ha de decidir. Podem caminar cap a un pre-paradís ple d'artefactes divertits i eficaços, o cap a una mena de Blade Runner planetari. El tombant corre, en aquest cas, del braç de la ideologia, o fins i tot de la idea, que puga recobrir una atmosfera tan intensa de canvis. Educats en quins valors i en quines creences creixeran els nostres fills i els nostres néts? Dominadors de quants aspectes de la revolució tecnològica i subjectes passius de quantes alimares *high-tech*? Probablement en aquest moment en què el xip substitueix la llegona i la taula de fuster és quan més ens cal parlar del món que bull dins el cervell, en definitiva, el creador del món del demà.

I, parlant del demà, aquest exemplar d'EL TEMPS comença el camí cap a la segona dècada de la revista. El pròxim número serà el que farà 500 i d'ací unes setmanes haurem complert amb el repte d'estar durant deu anys setmana rere setmana als quioscos i les llibreries de tots els Països Catalans.